

KONU 5: III) AVRUPA’NIN MEZOLİTİK ÇAĞ KÜLTÜRLERİ

III.4) IENEVO KÜLTÜRÜ

Moskova civarında Volga Havzası’nda tanımlanmış bir kültür grubudur. Ahrensburgian ve Lyngby Kültürü sonrasına tarihlendirilir. Avsergovo 2 yerleşim yeri bilinen en erken Ienevo kültür kalıntılarını içerir. Bu yerleşim Preboreal dönemin başlarına tarihlenir.

Kültürün yontmataş teknolojisi düzensiz dilgi ve yonga üretimine dayanır. Bu endüstri içinde dilgiciklerin sayısı çok azdır. Tek ve iki platformlu çekirdekler şeklinde; prizmatik, piramidal ve çok platformlu dilgi çekirdekleri mevcuttur. Son ürünler üzerinde düzelti sıkça kullanılmıştır. Yontmataş aletler arasında; kalemler, ön kazıyıcılar, kenar kazıyıcılar vardır. İkili kalemler çok azdır. Mikroburin mevcuttur. Eğik düzeltili uçlar, taş delgiler ve çoklu aletler de mevcuttur. Ayrıca çeşitli kıyıcı aletler, oval ve trapez biçimli balta ve keserler de vardır. Endüstriden piece esquillee denilen kemik yarma aletleri de ele geçer. Karakteristik uçlar arasında; Ahrensburgian saplı uçlar, trapezler, üçgenler ve yarımayaclar yer alır.

III.5) PISOCHNY RIV KÜLTÜRÜ

Bu kültür birçok araştırmacıya göre Ienevo kültürüne çok benzerlik gösterir. Kimi araştırmacılar ise bu iki kültürü, aynı kültürün iki farklı lokal unsuru olarak görmektedirler. Özellikle doğu Lyngby-Ahrensburgian’i ile bağlantılıdır. Dnieper ve Don nehirleri havzalarında karşımıza çıkar. Ienevo kültürüne göre daha güney bölgelerindedir. Bu kültüre ait mutlak bir tarihlendirme saptanamamıştır. Göreli olarak preboreal’in erken aşamaları ve hatta öncesine tarihlendirilebilir.

Bu kültürün aletleri arasında yer alan trapezler Ienevo'ya göre daha baskın ve belirleyicidir. Öte yandan PISOCHNY RIV ile ZIMIVNYKI KÜLTÜRÜ arasında da benzerlikler mevcuttur.

III.6) ZIMIVNYKI KÜLTÜRÜ

Azak denizinin kuzeyinde Dnieper ve Don nehri kolları arasındaki bölgede yaygındır. Preboreal ve Boreal dönemlere tarihlendirilir. Yontmataş teknolojisi çok platformlu, amorf ve diskoid çekirdeklerden çıkarılan yongaların kullanımı şeklinde özetlenebilir. Elde edilmiş dilgiler ise az sayıdaki prizmatik ve konik çekirdeklerden üretilmişlerdir. Alet taşmalıkları genellikle yongalar ve düzensiz dilgiler ile temsil edilir. Mikrolit üretimi 2 tip; mikroburin tekniği kullanımı şeklinde ve düzeltilelerdir. Aletler arasında; kalemler, ön kazıyıcılar, kenar kazıyıcılar, çentikli dilgi ve yongalar, taş delgiler, eğik uçlar ve budanmış parçalardan ibarettir. Kızıyıcılar çok azdır. Keski ağızlı ok uçları en tipik uç formlarındandır. Bunlar genellikle simetrik ya da asimetrik trapezler şeklindedir. Böylesi uçlar ilginç bir biçimle düzensiz dilgi ve yongalar üzerine düzeltilelerle üretilmektedir.

III.7) OUST-KAMSKAYA KÜLTÜRÜ

Bu kültür Zimivnyki'ye mikrolitler açısından benzerlik gösterir. Bu kültür coğrafik olarak Moskova'nın doğusunda Kazan Bölgesi civarında Volga ve Kama nehirleri havzalarında yer alır. Kültürü 2 farklı kronostratigrafide irdeleyebiliriz:

- 1) Paleolitik-Mezolitik geçişi
- 2) Mezolitik

Yerleşimlerden ele geçen trapezler tipik unsurlardandır. Bunlar prizmatik ve konik çekirdeklerden çıkarılan taşımalklar üzerine yapılmışlardır. Yontmataş aletler arasında; kalemler, ön kazıyıcılar, sırtlı uçlar, mızrak biçimli aletler ve kıyıcı aletler mevcuttur. Trapez formlu ok uçları dışında herhangi bir başka ok ucu hemen hemen yoktur.